

Aitziber López Cortajarena akademiko urgazlea Zientzien Errege Akademian

Aitziber López Cortajarena CIC biomaGUNEko zuzendari zientifiko eta Ikerbasque irakaslea RACeko Fisika eta Kimika Ataleko kide urgazle izendatu dute

Izendapen horrekin, CIC biomaGUNEk Zientzia Zehatz, Fisiko eta Naturalen Errege Akademiako lau akademiko ditu dagoeneko

Donostia, 2023ko maiatzaren 11. Aitziber López Cortajarena, biomaGUNE Ikerketa Kooperatiboko Zentroko zuzendari zientifiko eta Ikerbasque irakaslea, Zientzia Zehatz, Fisiko eta Naturalen Errege Akademiako (RAC) Fisika eta Kimika Ataleko [akademiko urgazle](#) izendatu dute. RACen xedea da Matematika, Fisika, Kimika, Geologia eta Biologia Zientzien eta horien aplikazioen azterketa eta ikerketa sustatzea, baita kultura zientifiko zabaltzea ere. Bere eginkizun nagusien artean, bere eskumeneko gaitan Gobernuari aholku ematea nabarmentzen da, bereziki herrialdearen garapen zientifiko eta teknologikoan eragina izan dezaketen politika zientifikoaren inguruan.

Cortajarena irakaslea oso pozik dago: “Hain erakunde ospetsuko kide izendatua izatea aintzatespen handia da niretzat, estatu mailan lor daitekeen handienetako bat. Ohore handia eta lorpen profesional aipagarria da”. Akademiako kide izateak aukera ematen du Akademiaren zereginean gertutik laguntzeko eta herrialdean zientziaren ikerketa eta garapena sustatzen laguntzeko. “Niretzat oso garrantzitsua da gure laborategian egiten dugun zientziatik harago eragina izatea. Gainera, estatu mailako ikerketan gehien nabarmendu diren pertsonetako batzuekin gai horien inguruan lan egiteko aukera ematen du, haiengandik ikasteko, eta Akademiak biltzen dituen zientzia-alorren artean ezagutza trukatzeko”.

Esperientzia handia eta ibilbide oso aipagarriak dituzten ikertzaile handiek ematen dute aintzatespen hori; izan ere, akademikoek proposatzen eta bozkutzen dute norbait Akademiaren sartzea. “Harro egoteko modukoa da nire ibilbidea eta nire taldeak egindako ikerketa nire alorreko erreferentziatzat hartu izana; ikerketa horretan, kimikaren eta fisikaren ikuspegiak erabiltzen ditugu propietate espezifikoak dituzten sistema biologikoak ulertu eta diseinatzeko, eta horiek biomedikuntzan eta teknologian aplikatzeko”, erantsi du.

Ikerbasque ikertzaileak eskerrak eman nahi dizkie “nire ibilbidean zehar, maila profesionalean zein pertsonalean, lorpen eta aintzatespen horiek lortzeko lagundu didaten pertsona guztiei. Jende askoren lanaren emaitza da hori; batez ere nire mentoreena, urte hauetan nire ikerketa-taldeetan lan egin duten pertsonena, eta bidean lankide izan ditudan guztiena”.

RACeko lau kide CIC biomaGUNE

CIC biomaGUNEk nabarmendu duenez, Cortajarena irakasleaz gain, beste hiru ikertzaile ere badaude ikastetxean, Zientzien Errege Akademiako akademikoak direnak: [Luis Liz Marzán](#) Ikerbasque irakaslea (akademiko osoa), [José María Mato](#) CIC biomaGUNEko zuzendari nagusia (Natur Zientzien Ataleko akademiko urgazlea) eta [Maurizio Prato](#) Ikerbasque irakasle eta AXA katedraduna (Kimika eta Fisika Ataleko atzerriko akademiko urgazlea). Alde horretatik, ikerketa-zentroa pozik agertu da Cortajarena irakaslea RACen sartu berria delako: "Pertsona bat akademiko izendatua izateko, nazioartean ospe zientifiko handia izan behar du. CIC biomaGUNEko taldeko liderren % 27 RACeko akademikoak izatea ohorea eta, aldi berean, pribilegioa ere bada; izan ere, taldearen ikerketa-lan handia aintzatesteaz gain, horrek Zientzia, Teknologia eta Berrikuntza Sistema bultzatzen eta hobetzen laguntzen du".

Aitziber Lopez Cortajarenari buruz

Cortajarena irakaslea CIC biomaGUNEko [Nanoteknologia Biomolekular](#)reko laborategiko burua da, eta ikerketa-zentro horretako zientzia-zuzendaria ere bada. Biokimikan doktorea da Euskal Herriko Unibertsitatean (2002), eta proteinen diseinuan zientzialari elkartu gisa jardun zuen Yale Unibertsitatean 2009. urtera arte. 2010ean, nanoteknologiako bere ikerketa-lan independenteari ekin zion IMDEA Nanociencia Institutuan, eta hantxe jarraitu zuen 2016. urtera arte; urte hartan hasi zen CIC biomaGUNE. 100 artikulua zientifiko baino gehiagoren egilea da -2.900 aldiz baino gehiagotan aipatuak-, bi liburu argitaratu ditu eta bost patente ditu.

Hainbat sari jaso du egindako lanagatik, hala nola Royal Society of Chemistry elkartearen Horizon Saria, Real Sociedad Española de Química elkarrekin emandako Ikerketaren arloko Bikaintasun Saria, eta Emakumeek Zientzian egindako Ibilbidearen Saria, Ikerbasquerena. Berriki aintzatespena jaso du Zientzia eta Berrikuntza Ministerioaren Emakume Zientzialari eta Berritzaileen Plataforman. *ACS Applied Biomaterials* (ACS Publications) aldizkariako editore elkartua eta *Protein Science* (Wiley) aldizkariako editore seniorra da. Biofisikako Espainiako Sozietateko lehendakariordea da, eta International Protein Society elkarteko Kontseiluko kidea.

Europako proiektu ugari eskuratu du Cortajarenak; besteak beste, ERC Consolidator Grant bat (ProNANO), bi ERC-Proof of Concept (NIMM; Nanolmaging), ERA-CoBioTech bat, lau FET-Open proiektu (e-Prot, ARTIBLED, FairyLights, DeDNAed) eta EIC Pathfinder proiektu bat (iSenseDNA). Cortajarenak ospe sendoa du proteinen ingeniartzaren arloan, eta taldea entzute handia lortzen ari da munduan, arkitektura eta funtzionalitate definituko proteinetan oinarritutako hibridoaren diseinuari eta garapenari egindako ekarpenei esker.

CIC biomaGUNEri buruz

CIC biomaGUNE biomaterialen alorreko ikerketa kooperatiboko zentroak, zeina Basque Research and Technology Allianceko ([BRTA](#)) kide baita, punta-puntako ikerkuntza egiten du Kimikaren, Biologiaren eta Fisikaren arteko eremuan, eta arreta berezia jartzen du nanoegitura biologikoen eskala molekularreko propietateetan, bai eta haien aplikazio biomedikoetan ere 2018an, "María de Maeztu" Bikaintasun Unitate izaera aitortu zioten bikaintasun-baldintzak betetzeagatik, zeintzuen bereizgarri baita dagokion jarduera-esparruan inpaktu handia eragitea eta lehiakortasun-maila handia izatea mundu mailako zientzian.